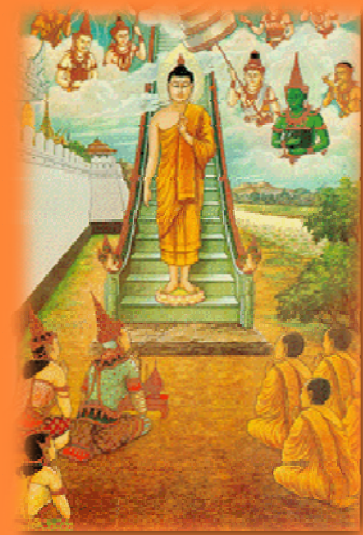

เกร็ดธรรมวันเทโวโรหณะ

ในวันออกพรรษา ตามประวัติกล่าวว่า เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจาก

สวรรค์ชั้น ดาวดึงส์ หลังจากที่เสด็จไปเพื่อแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาในดาวดึงส์พิภพ ครั้นจวนถึงวันออกพรรษาเหล่ามหาชนผู้เฝ้าคอยรับเสด็จทราบจาก พระโมคคัลลานะเถระ เมื่อครั้งแสดงฤทธิ์เหาะไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ ณ ดาวดึงส์พิภพว่า พระบรมศาสดาจะเสด็จสู่โลกมนุษย์ ณ ประตุมือง สังกัสสะนคร อันเป็นเมืองที่พระสารีบุตรเถระจำพรรษาอยู่ มหาชนทั้งหลายจึงพร้อมใจกันออกเดินทางไปสู่เมืองดังกล่าว

ฝ่ายท้าวสักกเทวราช (พระอินทร์) เมื่อทราบพุทธประสงค์ดังนั้น จึงนิรมิตบันไดทิพย์ทั้ง ๓ คือ บันไดแก้วให้อยู่ตรงกลาง สำหรับส่งเสด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าลงจากดาวดึงส์ เบื้องขวาเป็นบันไดทองสำหรับท้าวสักกเทวราชและเทพยดาทั้งหลาย เบื้องซ้ายเป็นบันไดเงินสำหรับหมู่พรหมทั้งหลายที่ตามส่งเสด็จ เชิงบันไดทิพย์ทั้ง ๓ นี้ได้ทอดจากยอดเขาสิเนรุราช หรือ เขาพระสุเมรุอันเป็นที่ตั้งแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ลงสู่เมืองสังกัสสะนคร

เมื่อได้เวลาเสด็จพระบรมศาสดาทรงประทับยืนท่ามกลางหมู่เทพยดา พระอินทร์ และพรหมทั้งหลาย แล้วทรงทำ “โลกวิวรรณาปาฏิหาริย์” คือ “ทรงเปิดโลก” ทั้ง ๓ อันได้แก่ เทวโลก ยมโลก และมนุษย์โลก ให้

มองเห็นถึงกันหมด ด้วยพุทธานุภาพ โดยทอดพระเนตรไปในทิศต่าง ๆ ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง ทั้ง ๑๐ ทิศ พร้อมกับเปล่งพระฉัพพรรณรังสี ๖ ประการ (รัศมีที่ออกมาจากพระวรกาย) ในเวลานั้น ทุกหนทุกแห่งสามารถมองเห็นทะลุเห็นกันได้โดยตลอด เหล่าเทพยดาในสวรรค์มองเห็นมนุษย์และสัตว์นรก มนุษย์มองเห็นเทพยดาและสัตว์นรก สัตว์นรกมองเห็นเทพยดาและมนุษย์ เมื่อทรงทำปาฏิหาริย์เปิดโลกแล้ว พระบรมศาสดาจึงเสด็จลีลาลงจากดาวดึงส์สวรรค์สู่เมืองสังกัสสะนคร ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ และในการเสด็จลงจากเทวโลกในวันนั้น

ในวันที่พระพุทธองค์เสด็จลงจากดาวดึงส์พิภพนั้น พุทธบริษัทจึงพร้อมใจกันใส่บาตรแด่พระพุทธองค์ พร้อมทั้งพระสงฆ์ทั้งหมดที่อยู่ ณ ที่นั้น ซึ่งพุทธบริษัทที่มาร่วมในพิธีดังกล่าว ก็ไม่ได้นัดหมายกันก่อนล่วงหน้า แต่ปรากฏว่าการใส่บาตรในวันนั้นเนื่องแน่นไปด้วยผู้คน ผู้คนเข้าไม่ถึงพระที่มารับบิณฑบาต ประชาชนจึงนำเอาข้าวสาลีของตนห่อ หรือทำเป็นปิ่น ๆ แล้วโยนเข้าไปถวายพระ ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่นิยมทำข้าวต้มลูกโยน ตลอดจนเป็นส่วนสำคัญของการตักบาตรเทโวโรหณะ และเป็นประเพณีสืบต่อมา

เพื่อรักษาจาริตที่ปรากฏขึ้นในวันนั้น พุทธบริษัทในภายหลังจึงนิยมสืบ ๆ กันมา จนเป็นประเพณีว่าถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี ควรทำบุญตักบาตร ให้เหมือนครั้งดั้งเดิม ซึ่งเรียกกันว่า “ตักบาตรเทโวโรหณะ” จนทุกวันนี้

พระมหาอาจารย์ ฐิริปัญญา (ชัยประสิทธิ์)

ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดป่าเส้า (พันเส้า)